# FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT ELEANOR SHARPSTON

föredraget den 25 januari 2007 [1]

1. Förevarande begäran om förhandsavgörande från Finanzgericht Düsseldorf (Tyskland) avser korrekt tullstatus för begagnade kläder som Euro Tex Textilverwertung GmbH (nedan kallat Euro Tex) samlade in, sorterade och förpackade i Tyskland och exporterade till Polen innan Polen blev medlem i Europeiska unionen. Klädernas tullstatus regleras av Europaavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Polen, å andra sidan, i dess ändrade lydelse (nedan kallat associeringsavtalet). [2] Frågan huruvida sådana kläder skall klassificeras så att de har "ursprung i gemenskapen", och således berättigar till tullpreferenser enligt associeringsavtalet, beror på huruvida den sortering som de har genomgått motsvarar "tillräcklig bearbetning eller förädling", i den mening som avses i artikel 2.1 b i protokoll nr 4 till det avtalet, eller snarare skall anses omfattas av definitionen av begreppet "enkel behandling bestående i ... hoppassning (inklusive sammanföring av artiklar i satser)" i artikel 7.1 b i protokoll nr 4 till associeringsavtalet (nedan kallat protokoll nr 4).

## Tillämpliga bestämmelser

*Associeringsavtalet*

2. I artikel 10 i associeringsavtalet föreskrivs att importtullar i Polen på produkter med ursprung i gemenskapen skall avvecklas eller sänkas.

3. I artikel 34 anges att ursprungsregler för tillämpningen av tullpreferenser föreskrivs i protokoll nr 4.

1 — Originalspråk: engelska.

2 — Undertecknat i Bryssel den 16 december 1991 (EGT L 348, 1993, s. 2; svensk specialutgåva, område 11, volym 26, s. 4), i dess lydelse enligt Associeringsrådets beslut nr 1/97 av den 30 juni 1997 (97/539/EKSG, EG, Euratom) om associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Polen, å andra sidan (EGT L 221, s. 1).

4. Artikel 1 i protokoll nr 4 har följande lydelse:

"I detta protokoll används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) tillverkning: alla slag av bearbetning eller förädling inbegripet sammansättning eller särskilda åtgärder.

b) material: alla ingredienser, råmaterial, beståndsdelar eller delar etc. som används vid tillverkningen av produkten.

..."

5. Artikel 2.1 har följande lydelse:

"Vid tillämpningen av avtalet skall följande produkter anses ha ursprung i gemenskapen:

a) Produkter som helt framställts inom gemenskapen i enlighet med artikel 5 i detta protokoll.

b) Produkter som framställts inom gemenskapen och som innehåller material som inte helt framställts där, om dessa produkter har genomgått tillräcklig bearbetning eller förädling inom gemenskapen i enlighet med artikel 6 i detta protokoll.

..."

6. Artikel 6 har följande lydelse:

"1. Vid tillämpningen av artikel 2 skall produkter som inte är helt framställda anses vara tillräckligt bearbetade eller förädlade om villkoren i förteckningen i bilaga II är uppfyllda.

...

3. Punk[t] 1 ... skall tillämpas utom i de fall som anges i artikel 7."

7. Artikel 7 har följande lydelse:

"1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 skall följande åtgärder för bearbetning eller förädling anses otillräckliga för att ge status som ursprungsprodukter, oavsett om villkoren i artikel 6 är uppfyllda:

...

b) Enkel behandling bestående i avlägsnande av damm, siktning eller sållning, sortering, klassificering, hoppassning (inklusive sammanföring av artiklar i satser), tvättning, målning eller delning.

...

f) Enkel sammansättning av delar i avsikt att framställa en komplett produkt.

g) En kombination av två eller flera av de åtgärder som anges under a–f.

...

2. Alla åtgärder som vidtas i antingen gemenskapen eller Polen när det gäller en viss produkt skall beaktas tillsammans när man fastställer om den bearbetning eller förädling som produkten genomgått skall anses vara otillräcklig i enlighet med punkt 1."

8. Bilaga II till protokoll nr 4 har rubriken "Lista över bearbetning eller behandling av icke-ursprungsvaror som krävs för att den framställda produkten skall få ursprungsstatus". Den innehåller en tabell med tre kolumner med följande rubriker: "HS-nr",[3] "Produktbeskrivning" och "Bearbetning eller behandling av icke-ursprungsmaterial som ger ursprungsstatus". Vid HS-nummer "ex Kapitel 63" och produktbeskrivningen "Andra[4] konfektionerade textilvaror; handarbetssatser; begagnade kläder och andra begagnade textilvaror; lump ..." i tabellen anges följande: "Tillverkning vid vilken allt använt material klassificeras enligt ett annat tulltaxenummer än produkten."

3 — Den nomenklatur som fastställs i konventionen om systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering, vanligen kallad HS-nomenklaturen, är en internationell nomenklatur med flera funktioner, vilken förvaltas av Världstullorganisationen.

4 — Antagligen andra artiklar än kläder som omfattas av de två föregående HS-kapitlen.

9. Kapitel 63 i själva HS-nomenklaturen ("Andra konfektionerade textilvaror; handarbetssatser; begagnade kläder och andra begagnade textilvaror; lump") omfattar under HS-nummer 6309 "Begagnade kläder och andra begagnade artiklar". I anmärkning [5] 3 till kapitel 63 anges följande: "För att klassificeras enligt detta nummer måste ... artiklar[na] ... vara synbart begagnade ... [och] föreligga i oförpackat skick eller i balar, säckar eller liknande förpackningar."

*Kyotokonventionen*

10. Den internationella konventionen om förenkling och harmonisering av tullförfaranden (nedan kallad Kyotokonventionen eller konventionen) ingicks ursprungligen år 1973. [6]

11. Europeiska gemenskapen är part i Kyotokonventionen.

12. I artikel 2 i konventionen anges att varje avtalsslutande part "skall förbinda sig att främja förenkling och harmonisering av tullförfarande[n] och att i detta syfte enligt bestämmelserna i denna konvention rätta sig efter konventionsbilagornas normer och rekommendationer".

13. Bilaga D 1 till konventionen, "Bilaga om ursprungsregler", godkändes på gemenskapens vägnar genom rådets beslut 77/415/EEG. [7] Domstolen har hänvisat till bilaga D 1 när den har tolkat ursprungsregler i gemenskapslagstiftningen. [8]

14. I norm [9] 3 i bilaga D 1 anges att när två eller flera länder har medverkat i framställningen av varor, skall varornas ursprung fastställas enligt kriteriet avsevärd förändring, enligt vilket "ursprung fastställs genom att anse det land som ursprungsland där den sist utförda tillverkningen eller bearbetningen av betydande omfattning utfördes

5 — Domstolen har konstaterat att de förklarande anmärkningar som har utarbetats av kommittén för Harmoniserade systemet på ett avgörande sätt bidrar till tolkningen av vad som inbegrips under olika tulltaxenummer, även om de inte är rättsligt bindande: dom av den 14 december 1995 i de förenade målen C-106/94 och C-139/94, Colin och Dupré (REG 1995, s. I-4759), punkt 21.

6 — Kyotokonventionen ändrades i juni 1999. Den ändrade konventionen trädde i kraft i februari 2006. De bestämmelser i konventionen som citeras i detta förslag till avgörande är tagna ur den ursprungliga texten, som var tillämplig vid tidpunkten för omständigheterna.

7 — Rådets beslut av den 3 juni 1977 om att på gemenskapens vägnar godkänna flera bilagor till den internationella konventionen om förenkling och harmonisering av tullproceduren (EGT L 166, 1977, s 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 3, s. 66). Godkännandet omfattar inte normerna 7 och 8 eller rekommendation 10, vilka emellertid inte är aktuella i förevarande mål.

8 — Dom av den 13 december 1989 i mål C-26/88, Brother International (REG 1989, s. 4253), punkterna 15–21.

9 — I artikel 4 i Kyotokonventionen anges att normer är "de bestämmelser vars allmänna tillämpning anses nödvändig för harmonisering och förenkling av tullförfaranden".

och som bedöms som tillräcklig för att tillföra varan dess väsentliga egenskap" (definition c i bilaga D 1).

15. I anmärkning [10] 1 till norm 3 anges att i praktiken kan kriteriet avsevärd förändring uttryckas som en regel som kräver en ändring av tulltaxenummer i en bestämd nomenklatur med listor med undantag, och/eller en förteckning över tillverknings- eller förädlingsprocesser som tilldelar eller inte tilldelar varorna ursprung i det land där dessa processer utfördes, och/eller en värdeprocentregel, där antingen det procentuella värdet av använt material eller procentandelen av tilläggsvärdet uppgår till en bestämd nivå.

16. I anmärkning 2 till norm 3 anges följande:

"Listorna över undantag kan ange

a) de tillverknings- eller bearbetningsförfaranden som, även om de innebär en ändring av tulltaxenummer, inte anses som väsentliga eller anses vara väsentliga endast under vissa villkor,

b) de tillverknings- eller bearbetningsförfaranden som, även om de [inte] innebär en ändring av tulltaxenummer, anses vara väsentliga under vissa villkor.

De villkor som anges i a och b får gälla antingen en behandling som varorna genomgått eller en värdeprocentregel."

17. I norm 6 i bilaga D 1 anges följande:

"Verksamheter som inte bidrar eller som endast bidrar i liten grad till varornas väsentliga kännetecken eller egenskaper, och framförallt verksamheter som begränsas till en eller flera av de nedan angivna skall inte anses innebära avsevärd tillverkning eller bearbetning:

a) behandlingar som behövs för att skydda varor under transport eller lagring,

b) behandlingar för att förbättra varornas förpackning eller handelsvärde eller för

10 — I artikel 4 [i Kyotokonventionen] anges att anmärkningar "anger några av de metoder vilka kan följas vid tillämpningen av ifrågavarande norm ...".

att förbereda dem för lastning, t.ex. delning av partier, uppdelning av kollin, sortering och indelning, ompackning,

c) enkla monteringsarbeten,

d) blandning av varor med olika ursprung, förutsatt att slutproduktens egenskaper inte väsentligen skiljer sig från egenskaperna hos de varor som har blandats."

**Tvisten i målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan**

18. Euro Tex drev en certifierad avfallshanteringsanläggning i Tyskland för insamling, transport, lagring och behandling av begagnade kläder och textilvaror.

19. Förevarande mål gäller den process som Euro Tex använde för att sortera varorna. I begäran om förhandsavgörande beskrivs processen på följande sätt.

20. Det första steget bestod i att skilja eventuellt avfall från de insamlade varorna och att dela in dem i användbara och icke användbara artiklar. Icke användbara kläder delades dessutom in utifrån om de kunde återanvändas på något annat sätt (tillverkning av garn, skurtrasor eller isoleringsmaterial).

21. Det andra steget bestod i att göra en ytterligare indelning av varorna i kläder, skor, skurtrasor och återvinningsbart material, hushållstextilier samt dam-, herr- och barnkläder.

22. I det tredje steget gjordes en mer noggrann hoppassning: [11] kläder och tillbehör passades ihop i mer än 80 olika kategorier utifrån materialets kvalitet och andra kriterier i enlighet med kundernas krav. [12]

11 — Jag har använt det engelska verbet "to match" (hoppassa) och olika former av det, där man i begäran om förhandsavgörande använder det tyska verbet "sortieren" och dess olika former. Denna användning motsvarar den term som används i artikel 7.1 b i protokoll nr 4 för det femte slaget ("matching" eller "Sortieren") av åtgärder som anges där (varvid "sifting or screening" — siktning eller sållning — räknas som en enda åtgärd). Det tredje slaget av åtgärd, "sorting" på engelska och "Aussondern" på tyska (sortering på svenska), nämns endast i förbigående av den hänskjutande domstolen och omfattas inte av tolkningsfrågan.

12 — Begäran om förhandsavgörande innehåller som exempel en förteckning med 37 kategorier damkläder. Kategorierna utgörs av allmänna artiklar såsom klänningar, kjolar, byxor och blusar, vilka dessutom är indelade i underkategorier (huvudsakligen beroende på tyg), samt övriga kategorier såsom byxkjolar, höfthållare, sidensjaletter, bikinin och trenchcoatar.

23. Euro Tex hade sex till åtta anställda som utförde hoppassningen, vilken gjordes helt för hand. De anställda skulle först och främst leta fram särskilt moderiktiga artiklar som passades ihop enligt de kategorier som kunderna hade angett. De arbetssökande fick utbildning under en till fyra veckor. De fick fast arbete endast om de kunde känna igen modetrender.

24. Under åren 1998 och 1999 levererade Euro Tex hoppassade textilvaror förpackade i säckar till återförsäljare i Polen. Oenighet uppstod med skattemyndigheten, som är svarande i förevarande mål, om varornas ursprung. Euro Tex kunde (naturligtvis) inte tillhandahålla något bevis för varornas ursprung. Euro Tex hävdade att dess åtgärder var tillräckliga för att ge varorna gemenskapsursprung. Talan i ärendet väcktes vid Finanzgericht Düsseldorf, som har hänskjutit följande tolkningsfråga till domstolen för förhandsavgörande:

"Går den hoppassning som beskrivs närmare i förevarande begäran om förhandsavgörande längre än den enkla behandling bestående i hoppassning som avses i artikel 7.1 b i protokoll nr 4 [till associeringsavtalet]?"

25. Euro Tex och kommissionen har inkommit med skriftliga yttranden. Muntlig förhandling har inte begärts och har inte heller hållits.

## Bedömning

26. Den hänskjutande domstolen vill veta huruvida de åtgärder som Euro Tex vidtagit avseende de kasserade kläderna, som bolaget inte kan visa helt har sitt ursprung i gemenskapen, räcker för att ge gemenskapsursprung åt slutprodukten, som utgörs av sorterade och hoppassade begagnade kläder.

27. I artikel 2.1 b i protokoll nr 4 anges att produkter som inte helt har framställts inom gemenskapen skall anses ha ursprung i gemenskapen, om de har genomgått *tillräcklig bearbetning eller förädling* inom gemenskapen i enlighet med artikel 6 i samma protokoll. I artikel 6.1 första stycket anges att villkoren för att produkter skall anses vara "tillräckligt bearbetade" anges i bilaga II.

28. När det gäller begagnade föremål som omfattas av kapitel 63 i HS-nomenklaturen, vilket de ifrågavarande varorna gör, anges i bilaga II att all tillverkning vid vilken allt använt material klassificeras enligt ett annat tulltaxenummer än produkten utgör bearbetning eller behandling som ger ursprungsstatus. I artikel 1 a i protokoll nr 4 definieras "tillverkning" som "alla slag av bearbetning eller förädling inbegripet sammansättning eller särskilda åtgärder".

29. De begagnade varor som avses i detta mål omfattades vid tidpunkten i fråga — det vill säga när de exporterades av sökanden, och således efter det att de hade sorterats och hoppassats av Euro Tex — av HS-nummer 6309: begagnade kläder och andra begagnade artiklar som är synbart begagnade och föreligger i balar, säckar eller liknande förpackningar. Gemenskapsursprung enligt artikel 2.1 b i protokoll nr 4 kan således beviljas endast om allt material som sökanden har använt klassificeras enligt ett annat HS-nummer än 6309.

30. Den hänskjutande domstolen anser att så är fallet, och även parterna verkar vara eniga om att, även om själva materialet utgörs av begagnade kläder, dessa inte var förpackade i balar, säckar eller liknande förpackningar innan de behandlades av Euro Tex, och omfattades således inte av HS-nummer 6309.

31. Den hänskjutande domstolen anser också att Euro Tex åtgärder omfattas av den breda definitionen av "tillverkning" i artikel 1 a i protokoll nr 4, det vill säga *alla slag* av bearbetning eller förädling inbegripet särskilda åtgärder.

32. Även om de exporterade begagnade artiklarna således *prima facie* uppfyller kraven för att beviljas ursprungsstatus enligt artikel 6.1 i protokoll nr 4, anges i artikel 7.1 b i samma protokoll att vissa åtgärder, inbegripet bearbetning eller förädling genom "[e]nkel behandling bestående i ... sortering [och/eller [13]] hoppassning (inklusive sammanföring av artiklar i satser)", inte räcker för att ge denna status. Av artikel 6.3 framgår att artikel 7.1 b har företräde framför artikel 6.1. Om Euro Tex åtgärder omfattas av artikel 7.1 b, skall de sorterade och hoppassade begagnade kläderna således inte anses ha ursprung i gemenskapen.

33. Den hänskjutande domstolen förefaller anse att den sortering som utfördes av Euro

13 — I artikel 7.1 g anges att en kombination av två eller flera av de åtgärder som anges under b inte räcker för att ge status som ursprungsprodukter.

Tex (det vill säga i det första och det andra steget som beskrivs ovan i punkterna 20 och 21) är en "enkel" sortering, i den mening som avses i artikel 7.1 b. Det finns inget som visar att parterna har invändningar mot denna åsikt. De exporterade varornas tullstatus bestäms således av huruvida den hoppassning som Euro Tex genomförde i det tredje steget också omfattas av denna bestämmelse. Det är egentligen det som är tolkningsfrågan.

34. Euro Tex har hävdat att den genomförda hoppassningen inte är en "enkel behandling bestående i ... hoppassning ...", i den mening som avses i artikel 7.1 b. Kommissionen är av motsatt åsikt.

35. Som den hänskjutande domstolen har påpekat skulle en ordagrann tolkning av den engelska versionen av artikel 7.1 b [14] innebära att alla de åtgärder som förtecknas i denna bestämmelse ovillkorligen utgör "enkel behandling" och omfattas av dess räckvidd. [15] De övriga språkversionerna, [16] kan emellertid också tolkas så, att endast de av de förtecknade åtgärderna som faktiskt är enkla, och inte komplicerade, omfattas. [17]

36. Kommissionen har argumenterat för den först nämnda tolkningen och har hävdat att det inte finns någon skillnad mellan "enkel" hoppassning enligt artikel 7.1 b och mer komplicerad hoppassning. "Hoppassning (inklusive sammanföring av artiklar i satser)" räknas upp tillsammans med andra verksamheter, nämligen avlägsnande av damm, siktning eller sållning, sortering, klassificering,

14 — Och likaså den svenska ("Enkel behandling bestående i ... hoppassning ...") och den nederländska ("eenvoudige verrichingen zoals ... assorteren ...").

15 — Artikel 7 är en av de bestämmelser i protokoll nr 4 som från och med den 1 januari 2001 ersattes genom beslut nr 4/2000 av Associeringsrådet EU–Polen av den 29 december 2000 om ändring av protokoll 4 till Europaavtalet med Polen om definitionen av begreppet "ursprungsprodukter" och om metoder för administrativt samarbete (EGT L 19, 2001, s. 29). I artikel 7.1 j, som delvis har ersatt artikel 7.1 b, hänvisas inte längre till "enkel behandling", utan den täcker endast "siktning, sållning, sortering, klassificering, indelning i kategorier och hoppassning (inbegripet sammanföring av artiklar i satser)". I ingressen till beslutet om ändring anges att vissa "tekniska ändringar behövs för att korrigera olikheter mellan de olika språkversionerna av texten" (skäl 1), men det anges också att förteckningen över otillräcklig bearbetning och behandling "behöver ändras för att en riktig tolkning skall kunna säkerställas och för att hänsyn skall tas till behovet [av] att lägga till vissa åtgärder som tidigare inte omfattats av denna förteckning" (skäl 2). Beslut nr 4/2000 stöder därför inte entydigt någondera av tolkningarna av artikel 7.1 b.

16 — Jag har endast beaktat de språk som var officiella språk när beslut nr 1/97 (se ovan fotnot 2) undertecknades (den 30 juni 1997), vilket ersatte protokoll nr 4 till associeringsavtalet med den version som det är frågan om i förevarande mål.

17 — Till exempel den franska versionen lyder "les opérations simples de dépoussiérage, de criblage, de triage, de classement, d'assortiment (y compris la composition de jeux de marchandises), de lavage, de peinture, de découpage" och den tyska "einfaches Entstauben, Sieben, Aussondern, Einordnen, Sortieren (einschließlich des Zusammenstellens von Sortimenten), Waschen, Anstreichen, Zerschneiden".

tvättning, målning och delning. Adjektivet "enkel" har lagts till endast som en förklaring. Det skulle undergräva rättssäkerheten om myndigheterna var tvungna att skilja mellan enkla och komplicerade åtgärder som består i avlägsnande av damm, siktning eller sållning, sortering, klassificering, hoppassning etc. Alla sådana verksamheter anses vara enkla och ger därför inte status som ursprungsprodukter.

37. Jag instämmer inte i detta.

38. När det gäller rättssäkerheten innehåller artikel 7.1 i protokoll nr 4 andra stycken som begränsar sig till enkla åtgärder och således förefaller kräva att myndigheterna gör åtskillnad mellan enkla och komplicerade åtgärder. I till exempel artikel 7.1 c ii hänvisas till "förpackning på flaskor, i säckar, fodral eller askar, uppsättning på kort eller plattor m.m. samt alla andra enkla förpackningsåtgärder". I artikel 7.1 e hänvisas till "enkel blandning av produkter" och i artikel 7.1 f till "enkel sammansättning av delar i avsikt att framställa en komplett produkt". Jag ser ingen anledning till att inte följa vad som enligt min åsikt förefaller vara en mer naturlig tolkning av bestämmelsen i fråga på en majoritet av de berörda språken, och som innebär att bestämmelsen endast gäller de där förtecknade åtgärderna om de faktiskt är "enkla".

39. Denna snävare tolkning av artikel 7.1 b är dessutom förenlig med artikelns ställning som undantag till den allmänna regeln i artikel 6.1 där det anges att produkter som inte helt framställts inom gemenskapen skall anses vara tillräckligt bearbetade eller förädlade om villkoren i bilaga II är uppfyllda.

40. I förevarande fall gäller villkoret att allt material som har använts skall klassificeras under ett annat tulltaxenummer än den bearbetade eller förädlade produkten. Parterna är överens om att detta villkor är uppfyllt. Av det ovanstående följer att svaret på huruvida den ifrågavarande hoppassningen ger ursprungsstatus beror på om hoppassningen är enkel eller komplicerad. I det först nämnda fallet omfattas hoppassningen av artikel 7.1 b och ger inte ursprungsstatus.

41. Kyotokonventionen ger viss vägledning om var skiljelinjen mellan enkel och komplicerad hoppassning skall dras.

42. Av norm 3 och definition c i bilaga D 1 framgår att om mer än ett land har deltagit i framställningen av varorna, beror varornas

ursprung för tulländamål på var "den sist utförda tillverkningen eller bearbetningen av betydande omfattning utfördes och *som bedöms som tillräcklig för att tillföra varan dess väsentliga egenskap*". [18]

43. I norm 6 i bilaga D 1 anges att "avsevärd tillverkning eller bearbetning" inte inbegriper åtgärder *"som inte bidrar eller som endast bidrar i liten grad till varornas väsentliga kännetecken eller egenskaper"*. [19]

44. I norm 6 ges bland annat följande exempel på sådana åtgärder: "b) behandlingar för att förbättra varornas förpackning eller handelsvärde eller för att förbereda dem för lastning, t.ex. delning av partier, uppdelning av kollin, sortering och indelning, ompackning", och "d) blandning av varor med olika ursprung, förutsatt att slutproduktens egenskaper inte väsentligen skiljer sig från egenskaperna hos de varor som har blandats".

18 — Min kursivering.

19 — Min kursivering.

45. I inget av dessa exempel anges att åtgärderna i fråga måste vara enkla för att de skall omfattas av definitionen. Eftersom de ges som exempel på en allmän regel, måste de emellertid tolkas i förhållande till den regeln. Det som är relevant är således huruvida åtgärderna mer än i liten grad bidrar till varornas väsentliga kännetecken eller egenskaper.

46. Det ankommer på den nationella domstolen att med hänsyn till omständigheterna avgöra huruvida detta är fallet i förevarande mål. Om den ifrågavarande hoppassningen mer än i liten grad bidrar till de väsentliga kännetecknen eller egenskaperna hos varorna, det vill säga de sorterade och hoppassade kläderna, omfattas den inte av exempel d eller, den mer allmänna, norm 6 i bilaga D 1, och utgör således inte en enkel åtgärd i den mening som avses i artikel 7.1 b.

47. Om hoppassningen, som det anges i begäran om förhandsavgörande, innebär att exempelvis alla artiklar ur samma kategori (till exempel blusar av silke, blusar av ull eller jeans) förpackas tillsammans, kan jag emel-

lertid inte se något skäl till att denna åtgärd skall anses bidra till slutproduktens väsentliga kännetecken eller egenskaper, eftersom de väsentliga kännetecknen eller egenskaperna fortfarande är desamma som hos de ursprungliga kasserade varorna.

48. Den nationella domstolen är naturligtvis bäst ägnad att utvärdera Euro Tex argument [20] att de vidtagna åtgärderna inte utgör en enkel hoppassning i den mening som avses i artikel 7.1 b, eftersom återanvändningen innebär sortering i ett stort antal kategorier. Euro Tex anser att en "[e]nkel behandling ... bestående i ... hoppassning" är något helt annat, såsom det framgår av specifikationen i samma bestämmelse "(inklusive sammanföring [Zusammenstellen] av artiklar i satser)", och kräver inte någon förmåga förutom att passa ihop blått med blått etc. Euro Tex har hävdat att sorteringen däremot kräver förmåga att skilja mellan tyger, kvalitet och sammansättning [Zusammensetzung] samt kunskap om modetrender, den specifika efterfrågan i olika länder och tygkvalitet, för vilket man behöver utbildning.

49. Det ankommer uteslutande på den nationella domstolen att bedöma omständigheterna och avgöra huruvida Euro Tex har lyckats visa att den hoppassning som de anställda genomför är komplicerad och inte enkel.

50. Jag skall slutligen kortfattat kommentera frågan om tilläggsvärde.

51. Den hänskjutande domstolen har angett att det endast var genom Euro Tex behandling som de insamlade varorna, vilka vid den tidpunkten saknade värde, fick något värde alls (mellan omkring 0,70 och 1,00 tyska mark eller 0,36 och 0,51 euro per kilogram). Den hänskjutande domstolen anser att det faktum att Euro Tex hoppassning och sortering ökade värdet på de begagnade

20 — Jag har inte behandlat Euro Tex övriga tre argument, eftersom de föranleder frågor som inte är relevanta för tolkningen av artikel 7.1 b i protokoll nr 4, som är det enda som tolkningsfrågan gäller. (Argumenten i fråga är i huvudsak att de begagnade kläderna är i) av gemenskapsursprung *innan* de behandlas av Euro Tex, eftersom de byter tulltaxenumret från nya till begagnade kläder, ii) "avfall" i den mening som avses i gemenskapslagstiftningen, och att deras ursprung beror på vem som har kasserat dem och i vilket land denne är bosatt, och /eller iii) "begagnade föremål som tillvaratagits [i gemenskapen] och som endast kan användas för återvinning av råvaror ... eller som avfall", vilka enligt artikel 5.1 h i protokoll nr 4 skall anses vara helt framställda inom gemenskapen.)

kläderna bekräftar att dessa åtgärder utgjorde det avgörande steget i tillverkningen.

52. Kriteriet "avgörande steg i tillverkningen" härrör från domstolens rättspraxis [21] om allmän gemenskapslagstiftning om ursprungsstatus. [22] Jag instämmer med kommissionen i att denna rättspraxis inte är direkt relevant i detta mål. Enligt norm 3 i bilaga D 1 till Kyotokonventionen får de avtalsslutande parterna uttrycka kriteriet avsevärd förändring för fastställande av varornas ursprung som en regel som kräver en ändring av tulltaxenummer och/eller en förteckning över tillverknings- eller förädlingsprocesser som tilldelar eller inte tilldelar ursprung och/eller en värdeprocentregel. De förfaranden som anges i listorna över undantag får gälla antingen en behandling som varorna genomgått eller en värdeprocentregel. När det gäller begagnade kläder har gemenskapen i protokoll nr 4 valt att uttrycka kriteriet avsevärd förändring som en allmän regel som kräver en ändring av tulltaxenummer (artikel 6.1 och bilaga II) och en förteckning över tillverknings- eller förädlingsprocesser som inte tilldelar ursprung (artikel 7.1). Gemenskapen har inte valt att uttrycka kriteriet som en värdeprocentregel. Situationen var en annan i den rättspraxis som det hänvisats till, vilken gällde tolkningen av lagstiftning [23] som inte innehöll någon av dessa tre regler. Även om det är uppenbart att kriteriet tilläggsvärde också skulle ha varit ett rationellt politiskt val, valde gemenskapslagstiftaren inte det kriteriet i detta fall, och det finns därför ingen anledning att tillämpa det.

53. Denna tolkning bekräftas enligt min åsikt av artikel 7.1 i protokoll nr 4, som under f inbegriper "[e]nkel sammansättning av delar i avsikt att framställa en komplett produkt". Sådan sammansättning ger, även om den är enkel, nästan alltid ett tilläggsvärde, men ändå har gemenskapslagstiftaren uttryckligen uteslutit varje möjlighet att en sådan åtgärd skulle ge gemenskapsursprung.

54. Jag anser därför inte att frågan om tilläggsvärde påverkar min bedömning.

21 — Dom av den 26 januari 1977 i mål 49/76, Gesellschaft für Überseehandel (REG 1977, s. 41), och domen i målet Brother International (ovan fotnot 8).

22 — Artikel 5 i rådets förordning (EEG) nr 802/68 av den 27 juni 1968 om den gemensamma definitionen av begreppet varors ursprung (EGT L 148, 1968, s. 1). Artikel 5 har följande lydelse: "Varor vars tillverkning skett inom mer än ett land skall anses ha sitt ursprung i det land där de genomgick den sista väsentliga och ekonomiskt motiverade bearbetning eller behandling som skedde i ett företag utrustat för det ändamålet och som resulterade i tillverkningen av en ny produkt eller innebar ett viktigt steg i tillverkningen."

23 — Se ovan fotnot 22.

## Förslag till avgörande

55. Mot bakgrund av det ovan anförda anser jag att domstolen skall besvara den fråga som har ställts till den av Finanzgericht Düsseldorf på följande sätt:

— Åtgärder i de kategorier som anges i artikel 7.1 b i protokoll nr 4 till Europaavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Polen, å andra sidan, ändrat genom Associeringsrådets beslut nr 1/97 av den 30 juni 1997 (97/539/EKSG, EG, Euratom) om associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Polen, å andra sidan, omfattas av denna bestämmelse endast om de är enkla.

— En sådan åtgärd är enkel om den inte bidrar eller endast bidrar i liten grad till varornas väsentliga kännetecken eller egenskaper.

— Det ankommer på den behöriga nationella domstolen att avgöra huruvida de åtgärder som beskrivs i begäran om förhandsavgörande omfattas av den definitionen.